

ЕЛИН ПЕЛИН БЕЗДОМНИК

chitanka.info

Тоя мрачен зимен ден, роден без слънце и блясък, угасна незабелязано и тъжно. Мъглив вечерен мрак сгъсти синята мъгла, що покриваше целия ден града и легна непроницаем върху побелялата и вкоченясана земя. Но по улиците на шумния град сякаш повече шумеше и повече се разгаряше предколедната суета. Хората бяха повече, бързаха повече и изглеждаха някак си по-важни в това празнично настроение. По отгъкания и поледен сняг бързо бягаха шейни и в студения въздух равномерно и хубаво ечеха звънчета и гласъг им радостно и леко се губеше из шума и мъглата.

Маринковица стоеше в тезгяха на своята мръсна и отдалечена кръчма и слушаше безучастно двамата стражари, които пиеха ракия стоешком и разправяха за някаква си отпуска.

— Сега е празници, госпожо, и човек, който и да е, трябва да отиде да види децата си... Най-последно защо служим? — говореше единия, като сучеше дългите си мустаци.

— Трябва... трябва — отговаряше Маринковица червена и важна като всякога.

— Човецина, знаеш! — рече стражарят и плюна въодушевено.

В това време врата се отвори и на прага страхливо застана небръската, едра и парцалива фигура на тридесетгодишен мъж. Главата му се губеше в жълта дрипава качулка.

Той бавно затвори вратата след себе си, направи поклон към Маринковица, скръсти ръце и застана.

— А-а! Ти пак ли се довлече, Никола? — извика му сърдито Маринковица и надутото посади главата си в месестата си шия.

— Е, пак, ами... — отговори парцаливия посетител и пристъпи.

— Пак, а? Ами нали ти казах да се махнеш... разбра ли? Утре е Коледа. Затварям кръчмата и си отивам дома... при децата си.

— Ами аз къде да ида? — проговори дебело бедняка и като пристъпи, заваляйки се, седна тежко на стола до печката и наведе глава.

Кръчмата бе ниска, грозна и миризлива. Ламбата светеше слабо и лошо. Печката бе студена.

— Разбери и си върви! Няма кой да ти служи теб... Чу ли? — рече Маринковица сърдито.

— Не искам никой да ми слугува! — отговори Никола. — Остави ме тук сам да пия... да пия, па да легна да умра... И тогава викни

псетата да ме извлекат на пътя и да ме изядат... Чу ли? Ей, дърта брантио!

Никола удари по масата и изпсува.

— Да станеш да си вървиш, думам ти аз! — извика с презрение Маринковица и настави: — Омръзнал ми е да го гледам, все тук, все тук...

— Няма да си вървя! — отговори пияния. — Къде ще вървя? Аз дом нямам... И вие сте ми омръзнали на мен, ама пак няма къде да ида!

— Ще намериш хубав дом ти, приятелю! Какво кряскаш така? — рече един от стражарите.

— Ти да мълчиш, полицио, да не говориш! Аз нямам дом. Имах, но сега нямам... Утре е Коледа... И тая нощ аз имам право... да бъда на сушина... И вие ме гоните... Кажете ми ти мен, приятелю, де се роди Христос? А?... Нали в колибата на бедния овчар... Искам да се свия някъде под стряха... И тук ще остана. Аз съм честен човек, не съм крадец... Тук съм си изпил всичките пари и тук ще остана.

— Не се лигави, приятелю, ами си върви, докато ти думам с добром — рече Маринковица.

— Няма да си вървя, няма и няма — разлюля пияната си глава Никола.

Стражарят го задърпа за рамото:

— Хайде, приятелю, иди си!

— Казах... нямам дом! Аз не знам откъде съм!

— Намери си приятели, утре е Коледа. Как така самичък?

— Сиромаш човек няма приятели, байно... него никои не го обича. Пък той целия свят не обича... Маринковице, дай ми вино!

— Не давам ти ни отрова, иди си!

— Кога имах пари, ти ми даваше... всичко ми даваше... дърта брантио... Сега нямам пари, ти ме гониш!

Никола се изправи, тури ръце в джобовете си и тръгна към тезгяха.

— Вино искам! Вино!

— Не кряскай, ей! — рече стражарят.

— Мълчи, форм-о-о-о?... Мълчи!... Иди си купи четвърт кило сланина, па носи дома, та се пооблажете с женицата и дечицата, па се изправи на улицата, та гледай в очите на честните хора, да не са

откраднали на баща ти имането! Тричковци такива! Аз дом нямам, приятелю! И ти нямаш право да ме закачаш!

— Вън, говедо! — викна стражарят.

— Аз? Говедо? — извади Никола ръцете си и се заудря по гърдите.

Стражарят го улови и го тласна към вратата. След малко боричкане Никола запсува из улиците и се изгуби в тъмнината.

— Когато по дванадесет часа се роди Христос и града потрепера от тържествения ек на камбаните, Никола пак блъскаше вратата на затворената и безжизнена вече кръчмица и ревеше:

— Дайте ми стряха, ей, проклети хора!... Христос се роди!

Публикуван за пръв път в Разкази, т. I, 1904, с. 150–153; изоставен в следващите издания. Невключен в С^[1].

Издание:

Елин Пелин. Съчинения, том 1 — Разкази 1901–1906

Редактор: Светла Гюрова

Издателство „Български писател“, 1972 г.

ДПК „Димитър Благоев“ — София

---

[1] Съчинения на Елин Пелин. Под редакцията на Т. Боров, С., к-во „Хемус“, т. I и II, 1-о изд. 1938 ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.